

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) դափնեվարդ, գիրկնդխառն, հեռաձիգ, բարվոքել
- 2) պատշգամբ, առնչվել, բարյացակամ, միմիանց
- 3) անհեթեթ, հեղեղատ, բագրիք, արհավիրք
- 4) երփներանգ, հղփանալ, պախուրց, գիշերօթիկ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) բարձր(աշխարհիկ), հիսուն(երեք), առ(ձեռն)
- 2) առ(այժմ), բերնե(բերան), ի(վերուստ)
- 3) թեթև(քաշային), ի(սպառ), հար(հավիտյան)
- 4) նոր(ջողայեցի), առ(այն), համ(երկրացի)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն մեկ բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՅՅԱԼ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ՆՈՐ ՏԱՐԻ, ՄԵԾ ՄՂԵՐ
- 2) ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ՀԻՆ ՀՌՈՄ, «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ
- 3) ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ, ՄԵԾ ԵՂԵՈՆ, ԼԱ ՄԱՆՇ
- 4) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐՉՐԱՎԱՆԴԱԿ, ԱԶԳԵՐԻ ԼԻԳԱ, ՍՈՒԵԶԻ ԶՐԱՆՑՔ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի տառերի և հնչյունների քանակն է հավասար:

- 1) անորոշ, ակնբախ, աստղալից
- 2) ալեվարս, ապերջանիկ, բարձրանալ
- 3) անընկեր, հայորդի, ինքնաեռ
- 4) կայսերապաշտ, մանրիկ, արջաորս

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *երկհնչյունի* հնչյունափոխություն կա:

- 1) քրիստոնեություն, անգուգադրելի, կուտակել, դժգունել
- 2) անգզուշաբար, բուսաբանական, ուխտադրժորեն, ալրադաց
- 3) կառուցապատում, ձկնաբուծարան, քնքշանք, կապտականաչ
- 4) բուրաստան, գուժկան, բնափայտ, դաշունահարել

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) գիրք, շեշտակի, պիրկ
- 2) նենգ, խաբեբա, գծուծ
- 3) սիրալիր, անբասիր, կաթոզին
- 4) ցանկալի, տենչալի, անձկալի

7 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) կետ որսալ-կետ դնել
- 2) ծանր ճամպրուկ-ծանր տրամադրություն
- 3) ծաղկից հոտ քաշել-հոտ արածեցնել
- 4) փող հնչեցնել-փող ծախսել

8 Ո՞ր տարրերակում են ճիշտ համապատասխանում տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները:

ա. տատասկ	1. բուժական խոտերից պատրաստված դեղ
բ. հյուլե	2. նվազագույն մասնիկ
գ. սկահակ	3. փշոտ տերևներով խոտաբույս
դ. բալասան	4. տաք քամի
ե. խորշակ	

- 1) ա-2, բ-3, դ-1, ե-4
- 2) ա-3, բ-2, դ-1, ե-4
- 3) ա-3, բ-1, գ-2, ե-4
- 4) ա-2, բ-1, դ-4, ե-3

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) դրվագ, փափուկ, դեղձան
- 2) վիթխարի, միտք, հրավեր
- 3) արձակ, կայարան, պարտեզ
- 4) խրճիթ, գետին, թախիծ

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) խճաքար, որմնադիր, բարեգութ, հնավանդ
- 2) կարեվեր, բյուրեղապակի, ծանրաշարժ, թիկնագոր
- 3) հորդաբուխ, ալեհույզ, կաթնասուն, գյուղեգյուղ
- 4) հոգեվիճակ, կորամեջք, հողմավար, գետնանուշ

11 Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ *չկա*:

- 1) հացթուխներ, սպաներ, գինեգործներ
- 2) չվերթեր, լրագիրներ, գործավարներ
- 3) դաշտամկներ, բեռնակիրներ, բուժկետեր
- 4) օրհներգեր, մորաքույրեր, տետրներ

12 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հողի գործածություն *չկա*:

- 1) Ծերուկ զինվորս քեզ կասեմ մի բան. հողն է քո ուժը, ոչ թե սին ոսկին:
- 2) Կյանքս թեթև տանուլ տված գրագ եղավ, անց կացավ:
- 3) Երկուսս էլ գնում էինք մի երկիր, ուր գնում էին շատ-շատերը՝ բախտ որոնելու:
- 4) Օրբելին շարունակ հուզվում էր ու հուզում բոլորիս:

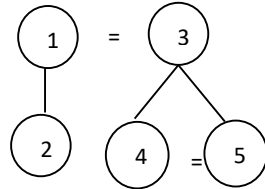
13 Ո՞ր նախադասության մեջ ապակատար ձևաբայ (կախյալ դերբայ) կա:

- 1) Ես ձեզ ազատության խոսք եմ շեփորում. գնանք, խլենք մեր ապրելու իրավունքը, մեր իշխելու իրավունքը, մեր ազատությունը:
- 2) Հասկացրո՛ւ նրանց, որ մարդը ազատ պիտի լինի, որ ոչ ոք իրավունք չունի ուրիշի իրավունքը ջնջելու:
- 3) Մտազբաղ թափառում էր նա և խորհում էր, թե ինչ էլք գտնի՝ աշխարհը փրկելու համար:
- 4) Տունդարձի ճանապարհին նա մտովի պատկերացրեց, թե ինչպիսի կարոտով էր գրկելու իր զավակներին:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ բայի սխալ ձև կա:

- 1) Մարդ չպետք է գբաղվի իր չսիրած գործով:
- 2) Նա անակնկալ անհետացավ քաղաքից. հայտնի չի, թե ուր գնաց:
- 3) Եթե ուզում ես հաղթողի դերում լինել, պետք է չհավատալ կեղծ խոսքերին:
- 4) Մի՛ արա ուրիշին այն, ինչ չես ուզում, որ քեզ անեն:

15 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Այն ժամանակ, երբ այս անվեհեր հյուրերը տեղավորվեցին դուքսի սեղանի մոտ, Ռաֆայելը, որ երեկ ճաշից հետո ինչ-որ պատրվակով դուրս էր եկել, զգուշությամբ չքացել, ներկայացավ հանդիսավոր դեմքով:
- 2) Դուք կարասափեիք, երբ տեսնեիք այս մարդկային դեմքերը, հառաչանք կարձակեիք, երբ հոգնած աչքերով ձեզ դիմավորեին նրանք, ում դուք անսահման կարոտել եք:
- 3) Հյուրերը, որոնք ցանկանում էին կամաց-կամաց ցրվել, ծանր հառաչանք արձակեցին. նրանք զգացին, որ իրենց թևերն ու ոտքերը թմրել են, և սաստիկ թուլություն են զգում:
- 4) Նա, որ այդքան փորձառու էր, բանակցությունները վարում էր բացառիկ վարպետությամբ, և չնայած խորամանկությանն ու փորձին՝ Փիլոնը ստիպված էր հստակ ու կոնկրետ պայմաններ հանձն առնել, որպեսզի դիմացինն իրեն խաբված չզգա:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Շատ մի խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:
- 2) Մի՞թե մեր երկիրն էլ մի այդպիսի թռչնաբույն չէ:
- 3) Ժողովուրդը հեքիաթների մեջ է արտահայտում իր իղձերը:
- 4) Ո՞վ պիտի հոգ տանի սովալլուկ որբերի մասին:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ կրկնադիր շաղկապ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ծով կար նրա մտքում և այդ ծովը ափ էր շարտում երբեմն սև թավիշե գլխարկով մի գլուխ մազերը կարճ կտրած երբեմն երկարազգեստ մի կնոջ թիկունքին երկար ծամեր:
- 2) Կարծում էր կգրի մի կարճ պատմվածք կամ մի ակնարկ կամ էլ որոշ ժամանակով գրելը կհետաձգի մինչև բավարար նյութ կհավաքվի ավելի ծավալուն գործի համար:
- 3) Աշնան խաղաղ օրերին նրան հաճելի էին և սիմֆոնյորի տերևների խշշոցը և վազերի օրորը և հնձանի դռնակի երգը:
- 4) Ինձ պատմել են որ այնտեղ էլ ոչ մի չարխա չի պտտվում ոչ մի կուժ չի շինվում:

18 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

- 1) Ամենքը հետաքրքրված առաջ էին գալիս՝ տեսնելու սպանվածի կնոջը՝ անձանոթ իշխանուհուն:
- 2) Արշակը շփոթված մտածում էր այդ լուրը ամբողջ երկրում տարածելու և ամեն տեղ հասցնելու մասին:
- 3) Չանցած մի քանի վայրկյան՝ ներս մտավ իշխանը՝ ըստ սովորության՝ ձգված կանգնելով բոլորի առջև:
- 4) Որքան էլ խորհում էր, հասու չէր լինում Մուշեղի սպանության պատճառներին:

19 Ո՞ր նախադասության մեջ է որոշիչն արտահայտված ածականով:

- 1) Ընկերոջ նվիրած հեռախոսը կորցրել էր:
- 2) Հիշողությանս մեջ մնացել է ուրիշ պատմություն՝ կապված այդ օրերի հետ:
- 3) Սովորություն է դարձել խմելու ջրի վատնումը:
- 4) Դա քաղաքից եկող վատ լուրերից առաջինն էր:

20 Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:

- 1) Նրա պարթև հասակը, հպարտ կեցվածքը այդ պահին մի տեսակ անշուք թվացին:
- 2) Տերյանի «Մթնշաղի անուրջները» նոր էջ բացեց հայ բանաստեղծության մեջ:
- 3) Ոտքերը ցավում էր, և շարունակեց վերելքը:
- 4) Ամեն ինչ՝ թագը, գայիսունը, հարստությունը, կարող է աղավաղել մարդկությունը մարդու մեջ:

21 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Այս ամառ, ըստ կանխատեսումների՝ շոգ է լինելու, և կարծում եմ՝ ավելի ճիշտ կլինի՝ գործերդ հետաձգես մինչև աշուն:
- 2) Բոլոր արարածները, որ կան աշխարհում՝ թռչուններ, կենդանիներ՝ վայրի և ընտանի, իրենց ծնողներից են ստանում կյանքի առաջին հմտությունները:
- 3) Եղել է մի քաղաք, և մարդիկ, եզները սայլերին լծած կամ ուղտերին նստած, եկել են այդ քաղաքը՝ առևտուր անելու:
- 4) Աստված մարդուն տվել է ուշիմություն, բարեփոխվելու հնարավորություն, և մարդը, գիտակցելով այդ, պետք է ձգտի կատարելության:

22 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Հինգերորդ օրվա վերջում՝, նա հաշվեց, որ նավը դեռ յոթ մղոն հեռու է իրենից, և ինքն անկարող է հասնել նրան:

- 1) օվկիանոսի խորքում
- 2) ինքն իրեն հավաքելով
- 3) ուշ երեկոյան
- 4) ծովի ալիքների վրա օրորվելով

23

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում դրանց տրամաբանական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Հենց այդ դարաշրջանում արևի վրա ոչ մի պայթյուն չի եղել. լուսատուն գոյատևել է շատ խաղաղ, ինչը ևս նպաստել է մարդկանց առողջ լինելուն:
2. Ռուս բանաստեղծ Անդրեյ Բելին գուցե տեղյակ էր դրանից և անչափ վախենում էր արևի ճառագայթներից. արևոտ օրերին երբեք չէր զբոսնում և տնից դուրս էր գալիս միայն ամպամած օրերին կամ երեկոները:
3. Այսօր մարդկությունը գիտակցել է, որ «շիկացած գագանի» վրա տեղի ունեցող պրոցեսներից են կախված մոլորակի կլիման և մարդու առողջությունը. մարդու համար խիստ վտանգավոր են մագնիսական փոթորիկները:
4. Գիտնականները նշում են, որ 18-րդ դարը մարդկության պատմության մեջ ամենասառը դարն է եղել. մոլորակի միջին ջերմաստիճանը բավական ցածր է եղել, և դրա հետ է կապված եղել մարդկանց մահացության աննախադեպ ցածր տոկոսը:

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 4, 3, 2, 1
- 3) 3, 4, 2, 1
- 4) 4, 1, 3, 2

24

Ո՞ր հատվածն է արևմտահայերենով:

- 1) Կ'ուզեմ մեռնիլ դյուցազնային
Միրո մ' համար աղջկա,
Հետո աչերս վար կը նային,
Ո՞ր է այն Սերն, ա՛խ, չըկա:
- 2) Իմ եարն ի յերագիս եկաւ
ի սիրուն գէտ հարբած եղայ.
Յանկարծ ի քընոյս ելայ.-
լուսընկա՛յ, ու խիստ կու ցոլայ:
- 3) Մտիկ իմ եարին արեք,
զիս թողեր է՝ զո՞վ կու սիրէ.
Նման այն իրացն եղեր,
որ փողոցն որթոտ կու տնկէ:
- 4) Գերության շղթան ինձ զգալի չէր,
Եվ ոչ բռնության անգութ ճանկերը.
Ձեզանից հետո ծանրացան նոքա.
Ո՛հ, անիծում եմ ես այն օրերը:

25

Ո՞րն էր Դավթի և Փոքր Մհերի մենամարտի պատճառը «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր):

- 1) Մհերին դուր չի գալիս, որ իրեն անձանոթ այդ ձիավորը ճանապարհն իրեն չի զիջում:
- 2) Մհերը զայրանում է, որ մի թուխմորուս մարդ իր ձիու վրա մի երիտասարդ աղջիկ է տանում:
- 3) Մհերը Դավթից պահանջում է նրա նժույգը և մերժում ստանում:
- 4) Մհերը, տեսնելով այդ աժդահա մարդուն, ուզում է իր ուժը փորձել՝ նրա հետ գոտեմարտելով:

26 Սայաթ-Նովայի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Ամեն մարդ չի կանա խըմի՝ իմ ջուրըն ուրիշ ջրըն է.
Ամեն մարդ չի կանա կարդա՝ իմ գիրըն ուրիշ գրըն է:*

- 1) «Դուրս էն գրլխեն իմաստուն իս»
- 2) «Թամամ աշխար պտուտ եկա»
- 3) «Աշխարունս ախ չիմ քաշի»
- 4) «Աշխարս մե փանջարա է»

27 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«19-րդ դարը, սիրելիս, խաբեության դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խաբում են ամենքը, և ամենից ավել՝ նրանք, որոնք ընթոստանում են խաբեության դեմ»:

- 1) Միքայելի
- 2) Մարկոս աղայի
- 3) Սմբատի
- 4) Մարութխանյանի

28 Ո՞ր ստեղծագործության հեղինակը Ա. Իսահակյանը չէ:

- 1) «Մի մրահոն աղջիկ տեսա»
- 2) «Վահագն»
- 3) «Հավերժական սերը»
- 4) «Սաադիի վերջին գարունը»

29 Նար-Դոսի «Ես և նա» պատմվածքում ո՞րն է իտալական այն սիրավեպի վերնագիրը, որը թարգմանաբար ներկայացնում է հերոսը՝ վերանվանելով «Նա»:

- 1) «Մի կորած մարդու հիշատակարանից»
- 2) «Անկում»
- 3) «Վրեժ»
- 4) «Վերելք»

30 Ո՞ր տողն է բաց թողած:

*Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
.....:*

- 1) Օրոր էր ասում աշունն անտառին
- 2) Եվ խոնավ-խոնավ բուրմունքներ կային
- 3) Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին
- 4) Մրսում էր կարծես վայրի նշենին

31 **Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ա. Բակունցի «Ալպիական մանուշակ» պատմվածքի վերաբերյալ:**

- 1) Հնձվորը մահակը անասելի թափով իջեցնում է տղայի թիկունքին, որովհետև նա պահածոյի տուփ էր վերցրել անձանոթ մարդկանցից:
- 2) Երբ հնձվորի կինը թույլ չի տալիս, որ նկարիչն իրեն նկարի, վերջինս անակնկալի է գալիս:
- 3) Մինչ հնձվորի՝ տուն վերադառնալը երեք ձիավորներն արդեն հեռացել էին վրանից:
- 4) Հնձվորի տուն են այցելում հնագետը, նկարիչը և քանդակագործը:

32 **Պ. Սևակի «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն» պոեմի ո՞ր տողերը Մաշտոցին չեն վերաբերում:**

- 1) Այդպես արցունք է ծնվում աչքի մեջ,
Երբ որ աչքի մեջ ընկնում է ավազ:
- 2) Ժողովրդի մեջ ննջում են Նրանք,
Ինչպես ջրի մեջ՝ ահեղ գոլորշին:
- 3) Նրանք ծնվում են, որ ապացուցեն,
Թե վերջը մի տեղ դառնում է սկիզբ:
- 4) Օտարականի ու հյուրի տեսքով
Ինքն իրեն տարավ աշխարհից աշխարհ:

33 **Ո՞ր բառերի վերջին արմատն է բազմավանկ:**

1. ավարառու, 2. չվացուցակ, 3. պերճաշուք, 4. միջօրեական, 5. միահավասար,
6. հեռատեսություն, 7. տեղափոխել, 8. պարզերես

34 **Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնց կազմում համառոտ նախադասություն կա:**

1. Բարերախտաբար հայրս բացակա էր, ապա թե ոչ ինձ պիտի պատժեր:
2. Ա՛հ, երջանիկ չի եղել մանկությունս, որովհետև միջավայրը, որտեղ ծնվել եմ, անթափանցելի խավար էր:
3. Իմ մանկության և պատանեկության տվայտանքների աղբյուրը միջավայրն էր, այն մթնոլորտը, որը շնչում էի:
4. Գնում էի մի երկիր, ուր գնում էին շատ-շատերը՝ բախտ որոնելու:

35 **Ո՞ր բառազույգերի բառերը հականիշներ չեն:**

1. վեհ-նվաստ, 2. աչառու-կողմնակալ, 3. իմաստակ-անգետ, 4. անհարթ-ողորկ,
5. ճապաղ-սեղմ, 6. արգասավոր-անպտուղ, 7. զուսպ-ժուժկալ, 8. բնավ-միշտ

36 **Տրվածներից որո՞նք են վերաբերական:**

1. տոսկ, 2. մասամբ, 3. հիրավի, 4. անտարակույս, 5. այլուր, 6. բազմիցս, 7. նույնիսկ,
8. նաև

37 Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Մեր բարեկամները՝ ուսյալ, անուսում, Անեծքի դիմաց օրհնանք են ուզում:
2. Եթե ինձ հաջողվել է իմ այրվող այգեստանների ծուխը հասցնել մեր մեծ նախնիների ստեղծած փառապանծ կոթողների բարձրությանը, այն ժամանակ ես հանգիստ սրտով կարող եմ ապրել:
3. Եղնիկը էլ չէր փախչում մեզանից. նա արդեն ընտելացել էր մեզ:
4. Ահա սեղանին է դրված նրա երկրորդ գրքույկը՝ «Բուլղար ավազակապետը»՝ գրված բոլորովին վերջերս:
5. Իր սիրած թագավորի կյանքի հետաքրքիր դեպքերը ժողովուրդը գեղեցիկ գրույցներ դարձրեց:

38 Նշել այն թվերը, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:

Գարնանային գիշերն արդեն կիսվել էր(1) նա դեռ երկար նայում էր անորոշ մի կետի: Հետո տրորեց քունքերն ու վեր կենալով(2) քաշեց գրապահոցի վարագույրը: Սկզբում նա ձեռքը վերցրեց ուղտի(3) դեղնավուն կաշվով պատված նեղ ու երկարուկ տետրը(4) դարչնագույն մանր նոտրագրով լցված: Դրանք ամենօրյա գրառումներն էին(5) երեք-չորս տողից ոչ ավելի: Հետո նա թերթեց այն էջերը որոնք վերաբերում էին իր վաղ պատանեկությանը(6) երբեմն չափից ավելի կանգ առնելով միայն իրեն հայտնի դեպքերի վրա: Այդ պահերին ցավագնորեն կծկվում էր նրա դեմքը(7) մոմի լույսից կաթնավուն դարձած: Չգիտես ինչու(8) նրա հայացքը կանգ առավ գրառումների քսանյոթերորդ էջի պարբերության վրա:

39 Տրված բառերից քանիստ՞ւմ է գրվում Մ:

սուսա-բար, փա-փուշտ, ա-պաճույճ, ա-բարտավան, ա-բոխ, բա-բասել, ա-բարձիչ, ը-բոշխնել

40 Տրված բառերից քանի՞սն են բարդ:

մթագնում, դառնաղի, հուշամատյան, դասալիք, ակնթարթ, հակադիր, ամրոցամերձ, բերքահավաք

41 Տրված բառերից քանի՞սն են ածական:

արևմտյան, բեղմնավոր, մշտապես, ճաղատ, գովելի, սկզբունքային, քննադատական, արտաքուստ

42 Նախադասություններից քանիստ՞ւմ է թե-ն համադասական շաղկապ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Թե Կարինե Քոթանճյանին տեսնեք Կարսի փողոցներում Ասեք նրան Չարենցն ասավ մնաս բարով մնաս բարով:
- Սոնան մանկության առվակի ջրերն էր կարոտել թե պատահմամբ մոտեցավ հնձանի դռնակին Դիլան դային չիմացավ:
- Լինել թե չլինել այս է խնդիրը:
- Այս քամին է թափում աշնան չոր սաղարթը Թե օդի է թափվում իմ թմբած ուղեղին:
- Ի սրտե գոհ էի որ առիթ ունեի թե հանգստանալու այդ հիանալի առողջարանում թե վայելելու մեծ գիտնականի մտերմությունը:

43 Տրված հատվածում ընդգծվածներից քանի՞սն են գոյականական անդամի լրացում:

Չէ՞ որ **կյանքում** չհասկացավ ոչ որ մեզ,
Ու խնդացին **լուսավոր** մեր աչքերին,
Քուրք հեզնեցին **մեր** կարոտները հրկեզ
Ու հեռացան: Ու **ոչ մի** լուր չբերին:

44 Պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:

*Մշուշների շղարշի տակ
Մշան խաշանն է խշխշում,
Քամու ձեռքերն անհամարձակ
Ամպի փեշերն են քաշքշում:*

հանգավորում, բաղաձայնույթ, չափազանցություն, փոխաբերություն

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. **Ե** խոնարհման բոլոր բայերը եզակի հրամայականում ստանում են **իր** վերջավորություն:
2. Բայի բաղադրյալ դիմավոր ժամանակաձևեր ունի միայն սահմանական եղանակը:
3. Հրամայական և հարկադրական եղանակները ունեն միայն պարզ ժամանակաձևեր:
4. Սահմանական, ըղձական և ենթադրական եղանակների ժխտականը կազմվում է դրական ձևերին **չ** մասնիկ ավելացնելով:
5. **Ն** և **չ** սոսկածանցները անցյալ կատարյալի կազմության ժամանակ ընկնում են:
6. **Ան** սոսկածանցավոր բայերը **ա** խոնարհման են, **են** սոսկածանցավոր բայերը` **ե** խոնարհման:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը:

- 1) չմշկոր-, օ-անցք, եր-վել, կորնթար-
- 2) հանդեր-անք, հերար-ակ, հինավուր-, փղ-կալ
- 3) հաղար-, լա-վարդ, աղ-ամուղջ, բա-կոն
- 4) գա-տնի, հա-ճապակի, փայծա-, պ-տոր

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ու*-ի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սրբիչ, նշածող, շրջադարձ, խնկարույր
- 2) կամրջակապ, հարստանալ, գտել, շքամուտք
- 3) մկնիկ, ընչաքաղց, մանկամարդ, լեզվանի
- 4) ձվածեղ, բքախեղդ, հրանոթ, մտավոր

48 Ո՞ր բառի կ'արմատում, կ'ածանցում հնչյունափոխություն կա:

- 1) պատմագրական
- 2) սառցափլվածք
- 3) ժողովրդայնություն
- 4) լրատվություն

49 Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Տասն թոնրի կողքին էր շարել նոր թխած (1. ջնարակները, 2. նկանակները):
- բ. Ժամանակն այդպես էլ չսպիացրեց նրա հոգում մնացած (1. խարամը, 2. խա-րանը):
- գ. Գումարտակը հորդ անձրևից լայրծուն դարձած ճանապարհին (1. ոթում, 2. գայ-թում) և դժվարությամբ առաջ էր շարժվում:
- դ. Այնքան վտանգավոր չէ չվարժեցված երիվար (1. հեծնելը, 2. հեծելը), որքան անփորձ բարեկամին գաղտնիքներ հայտնելը:

- 1) ա -2, բ -2, գ -2, դ -1
- 2) ա -2, բ -1, գ -2, դ -1
- 3) ա -1, բ -1, գ -2, դ -2
- 4) ա -1, բ -1, գ -1, դ -1

50 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Նրանք ամբողջ ամառ տարածքը քաղհանում էին, մոլախոտերին, սակայն, վերջ չկար. մինչև մարբելով հասնում էին վերջին մարգերին, դեսուդեն նորերն էին ծլարձակում:

- 1) *ամբողջ* – որոշյալ դերանուն, *ծլարձակում էին* – ածանցավոր բայ
- 2) *սակայն* – վերաբերական, *չկար* – անցյալ կատարյալ
- 3) *քաղհանում էին* – ներգործական սեռի բայ, *տարածքը* – տեղի մակբայ
- 4) *դեսուդեն* – տեղի մակբայ, *մինչև* – ստորադասական շաղկապ

51 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) *ձեռքերը ծալած նստել* –անգործ լինել
- 2) *բաժակը լցվել* –համբերությունը հատնել
- 3) *գլուխը մտնել* –դժվարությամբ հասկանալ
- 4) *լեզուն կծել* –ասելիքը մոռանալ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա փակագծերում նշված ածանցը:

- 1) առաջին, առկախ, առհասարակ, առինքնում (*առ- նախաածանց*)
- 2) արտասուք, արտահայտել, արտացոլք, արտագաղթ (*արտ(ա)- նախաածանց*)
- 3) մոլորակ, վտակ, ազդակ, խոյակ (*-ակ վերջածանց*)
- 4) կայան, գերան, փական, ծորան (*-ան վերջածանց*)

53 Ո՞ր բառի կազմությունն է սխալ տրված:

- 1) *գերկարճալիք* – նախաածանց+արմատ+արմատ+վերջածանց
- 2) *փոխանօրեն* – նախաածանց+արմատ+արմատ
- 3) *չրջանավարտ* – արմատ+արմատ (առանց հոդակապի)
- 4) *բնութագիր* – արմատ+վերջածանց+հոդակապ+արմատ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) սույն, այնտեղ, այսօրինակ
- 2) նույնքան, ոչ միայն, մեկմեկի
- 3) մյուս, բոլորը, ուրեմն
- 4) յուրաքանչյուր, երբևէ, ոչ ոք

55 Ո՞ր նախադասության մեջ ստկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Գյուղացիներից մեկը շինարարության համար քար հանելու ժամանակ գետնի տակից գտնում է զանազան ամանների կտորներ ու այլ իրեր:
- 2) Անակնկալի գալով մի պահ ընկրկում ենք, բայց իսկույն ևեթ կառչելով քարերից ու մացառներից՝ մղվում ենք առաջ երգելով ու կատակելով:
- 3) Պղտոր հեղեղի բերանն ընկած տաշեղի պես Լառ-Մարգարը շատ ափերի էր զարկվել, վերջը ալիքը Լառ-Մարգարին իր թոռան հետ գցել էր այդ գյուղը:
- 4) Երբ առաջին անգամ առվով ջուր էր կապել, ոտքերը մինչև ծնկները վեր քշտած, բահն ուսին՝ անցել առվով, գյուղում նրան արագիլի էին նմանեցրել:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ հարադիր բայ չկա:

- 1) Կա՛նգ առ, հողագո՛ւնդ, Քո պտույտի մեջ Թող մայրամուտը մի քիչ երկարի:
- 2) Ամպերը դարձել գթության բույրեր, Ջրվեժի վրա ջուր են շաղ տալիս:
- 3) Իմ մահվան օրը կիջնի լռություն, Ծանր կնստի քաղաքի վրա:
- 4) Ջանք է անում ամեն մինը՝ Շուտով տանի, տիրանա:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Տարիներ առաջ Սև ծովի ափին տեղադրվեց լազերային մի փարոս, որի ճառագայթը դիտվում է 35 կմ հեռավորությունից ցանկացած ժամանակ, նույնիսկ թանձր մառախուղի դեպքում:
- 2) Գրեթե երկու դար է, ինչ հնագետները մշտական պեղումներ են կատարում Եգիպտոսում, բայց այդ երկրի ավազուտների տակ դեռևս շատ գաղտնարաններ կան:
- 3) Հնդկաստանի նահանգներից մեկում կա մի տաճար, որտեղ ապրում են հարյուր հազար «սուրբ» առնետներ. տաճարը նման է բերդի, որը վարպետությամբ սահմանազատված է աշխարհից պերճաշուք պարիսպներով:
- 4) Երկար տարիներ լինելով հայրենիքից հեռու՝ նա տառապում էր մի հիվանդությամբ, որ կոչվում է կարոտախտ:

58 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Նա շատ էր տխրում, որ հնարավորություն չուներ մշտապես բնակվելու բնության այդ խաղաղ անկյունում: *(պատճառի պարագա)*
- 2) Նահապետ Քուչակի քերթությունը ապացուցում է, որ մեր ժողովուրդն ընդունակ է կենսուրախության ու մեծ թռիչքների: *(ուղիղ խնդիր)*
- 3) Եվ կրկին հիշողության հեռավոր ծալքերում արթնացավ նա, ումից բաժանվել էր նա պատանության տարիներին: *(անջատման անուղղակի խնդիր)*
- 4) Նրանք ծանոթացան այն օրը, երբ Աստղիկը կայարան էր գնացել՝ ամուսնունդիմավորելու: *(որոշիչ)*

59 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) «Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է այն գաղափարին, որ մարդու մեջ անհաղթահարելի է փառամոլության ձգտումը:
«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է մարդու մեջ փառամոլության ձգտման անհաղթահարելիության գաղափարին:
- 2) Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան մերձակա բլրի արևելյան լանջին, որը ծածկված էր սաղարթախիտ անտառով:
Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան սաղարթախիտ անտառով ծածկված մերձակա բլրի արևելյան լանջին:
- 3) Այդ նավը, որ ժամանակին փրկության լաստ էր դարձել ինձ համար, վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:
Ժամանակին ինձ համար փրկության լաստ դարձած այդ նավը վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:
- 4) Արքայորդին, երբ ազատվեց այդ աղջկա կապանքներից, ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:
Այդ աղջկա կապանքներից ազատվելուն պես արքայորդին ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ կա:

- 1) Այս մութ գիշերում այնքան կա թախիժ, Այնքան տրտունջ ու գանգատ կա հիմա:
- 2) Անցած օրեր, խի՛նդ ու սե՛ր, դարձե՛ք, իրար հետ եկե՛ք:
- 3) Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան՝ Վիճակ հանելու աշխույժ երգերով:
- 4) Բախտի ճամփեքը տարբեր են լինում. Բախտն ամեն մեկին սիրում է տարբեր:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված չկա:

- 1) Խոնարհվելով բարևելը սովորություն էր դարձրել:
- 2) Այդ ժամերին շուկայում մանրավաճառները շունչ քաշելու անգամ ժամանակ չունեն:
- 3) Նավթի հետ գործ ունենալու պատճառով նրան տվել էին Մագուրի Համո մականունը:
- 4) Աչքը խանութի պատերից կախած գույնզգույն հագուստներին էր:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ձևի պարագա:

- 1) Այդ հարցը քննարկվել է շատ անգամ:
- 2) Երբեմն հիշում էր անցած-գնացած օրերը:
- 3) Բացեց պատուհանը և սկսեց դիտել հետաքրքիր խաղը:
- 4) Վազում էր հլիհլ, բայց չէր կարողանում բռնել նրան:

63 Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Մեծ ճիգով կրակը ' մարդիկ տեսել են, որ ծառի մեջ ածխացած մի հսկա վերք, մոմերի վերքը:

(հանգցնել, մնալ, այրվել, բացել)

- 1) հանգցնելիս, մնաց, այրվող, բացվող
- 2) հանգցնելով, մնացել է, այրված, բացած
- 3) հանգցնելիս, մնացել է, այրված, բացվող
- 4) հանգցնող, մնաց, այրվող, բացած

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական նշան պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Մի քանի խոսք փոխանակելուց հետո արագ պառկեց անկյունում դրված բազմոցին և շուտ գալով աչքերը փակեց:
- 2) Դպրոցն ավարտելու առթիվ նվերներ էր պատրաստել և դրանց հանձնումը առավել հանդիսավոր դարձնելու համար սպասում էր թոռան ծննդյան օրվան:
- 3) Տնտեսուհին որևէ լուրջ գործ ձեռնարկելիս ջանում էր ամենքին ցույց տալ գործին տիրապետելու իր առանձնահատուկ շնորհը:
- 4) Նրա հայրը բարձրահասակ մի տղամարդ էր խիստ դիմագծերով:

65 Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է հետևյալ հատվածը:

*Մահուն քայլերով, աննշմար, որպես քնքուշ մութի թև,
Մի սուվեր անցավ՝ ծաղիկ ու կանաչ մեղմիվ շոյելով:*

- 1) «Տխրություն»
- 2) «Կարուսել»
- 3) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 4) «Որպես Լաերտի որդին»

66

Հ. Թումանյանի «Փարվանա» բալլադի վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ *չկա*:

- 1) Փարվանա արքայադստեր համար տեղի է ունենում մրցություն, սակայն աղջիկը չի ցանկանում ամուսնանալ դաժան պայքարում հաղթանակած քաջի հետ:
- 2) Աղջիկը քաջերից պահանջում է կա՛ն երկնքից աստղեր իջեցնել, կա՛ն անշեջ հուրը բերել:
- 3) Աղջիկը երկար տարիներ սպասում է քաջերին, սակայն նրանք այդպես էլ չեն վերադառնում:
- 4) Ծեր արքան աղջկան հորդորում է այլևս չսպասել քաջերին:

67

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ *չեն* բխում նրանից:

Մարդկանց գիտելիքներ շնորհած աստվածներից շատերը ավանդապատումներում պատկերվել են հսկաների տեսքով: Այդպիսիք են եգիպտական Սեթը, արաբական Շեռը Ադ-Բեն-Ադը, հունական Պրոմեթևսը: Այդպիսի էակների մասին տեղեկություններ կան և՛ ինկերի, և՛ աֆրիկացիների, և՛ հնդիկների, և՛ այլ ժողովուրդների մեջ, և՛ Ղուրանում, և՛ Աստվածաշնչում, և բոլորում էլ նրանց գոյությունը կապվում է նախատապանյան կամ նախասառցապատման ժամանակների հետ: Ենթադրության կա, որ երկրագնդի վրա ապրել են նման հսկաներ, որոնք, ակնհայտ է, երկրաբնակներ չեն եղել, և նրանց հասակը բացատրվում է իրենց մոլորակի ձգողության ուժի թուլությամբ կամ ջրի և այլ սննդատեսակների մեջ կալցիումի շատ մեծ քանակով: Գուցե դա մի այնպիսի մոլորակ է եղել, որի զանգվածը Մարս մոլորակի նման տասն անգամ փոքր է եղել Երկրի զանգվածից: Նրանց մասին տեղեկություններ կան անգամ Պլատոնի՝ Ատլանտիդայի, Լեմուրիայի մասին թողած վկայություններում: Փաստեր կան նմանատիպ տասը քաղաքակրթությունների մասին, որոնք եղել են չափազանց զարգացած, նրանց ներկայացուցիչները ամենայն հավանականությամբ տիրապետել են լազերային բարդ սարքավորումներին, թռչող սարքերին: Միայն այդպիսի հսկաների գոյությամբ կարելի է բացատրել եգիպտական կուլտուրայի, բուրգերի, ինկերի կամ ացտեկների քաղաքակրթության զարգացածության գաղտնիքը: Կա վարկած, որ տասը քաղաքակրթություններն էլ ատոմային պայթյունից են ոչնչացել, և համաշխարհային օվկիանոսը գուցե նրանց հետ կապված լուրջ գաղտնիքներ է թաքցնում:

1. Ըստ Պլատոնի վկայության՝ Լեմուրիայի և Ատլանտիդայի հսկայամարմին մարդիկ ատոմային կռիվներ են մղել Ամերիկայի և Աֆրիկայի բնիկների դեմ:
2. Աստվածաշնչի և Ղուրանի համաձայն՝ հսկաները երկիր են հասել Մարսից և ջրհեղեղից առաջ ապրել են սովորական մարդկանց հետ կողք կողքի:
3. Համաշխարհային օվկիանոսի ուսումնասիրությունը կարող է հանգեցնել հսկաների քաղաքակրթությունների վերաբերյալ նոր բացահայտումների:
4. Ենթադրություններ կան այն մասին, որ Ատլանտիդայում ապրել են հսկաներ, որոնք ստեղծել են բարձր զարգացած քաղաքակրթություն:
5. Երկրի վրա վաղնջական ժամանակներում կալցիումի մեծ քանակի առկայությամբ է բացատրվում հնագույն հսկաների՝ մեծ չափեր ունենալը:

68

Ո՞ր նախադասություններում անուղղակի խնդիր կա:

1. Տարիներ հետո, երբ ոտքս նորից ընկավ Օդեսսա, շատ որոնեցի ծերունուն, բայց չգտա:
2. Նայեցի նրա վաղեմի բնակարանին:
3. Վերհիշեցի նրա բոլոր խոսքերը:
4. Ո՞վ գիտի, ո՞ւր է նա. արդյոք մարդկանց կոշիկները կարկատո՞ւմ է իր հին ասեղով:
5. Թե՞ պատմում է գոյության կռվի դաժան ալիքների մասին:
6. Աչքերիս առաջ երևաց թռնիկը ու ժպտաց ինձ:

69 Ո՞ր նախադասություններում թվական կա:

1. Ի՞նչ զարմանալի աչքեր ունես դու, Կարծես թե լինեն երկվորյակ լճեր Հին հրաբխի գույգ խառնարանում:
2. Եվ մի հատիկ իմ այս աչքով Շատ եմ տեսնում, Ավելի շատ:
3. Երեկոյան, երբ մենք բաց էինք թողնում մեր թռուցիկները, թվում էր, թե քաղաքի վրա լողում են տասնյակ լուսիններ:
4. Աջ ու ձախ պտտեմ մի երրորդ կոճակ, Եվ մութը իսկույն հին չարքի նման Չքվի, չքանա:
5. Ա՛խ, իմ մեծ սերը. Նա հավասար է Կորած հույսերիս ճիշտ քառակուսուն:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Նպատակի պարագան ձևավորվում է միայն կապական կառույցներով. առանց կապի՝ միայն որևէ հոլովաձևով, այն չի կարող արտահայտվել:
2. Ձևի պարագան կարող է արտահայտվել ցուցական դերանունով:
3. Ժամանակի պարագան կարող է արտահայտվել բացառական, գործիական հոլովներով:
4. *Համար* կապով չի կարող ձևավորվել պատճառի պարագա:
5. Չիջման պարագան կարող է ձևավորվել *փոխանակ* կապով:
6. Ոչ միայն բայերը, այլև ածականները կարող են ունենալ չափի պարագա լրացում: